



WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Bednarek

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie **G. R.**

oskarżonego o czyny z art. 278 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej,

w dniu 17 czerwca 2025 r.,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

kasacji wniesionej przez prokuratora na niekorzyść,

od wyroku Sądu Okręgowego w Sosnowcu

z 28 maja 2024 r. sygn. akt V Ka 172/24,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Sosnowcu

z 11 grudnia 2023 r. sygn. akt III K 84/23

i umarzającego postępowanie na mocy art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k.

i art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę G. R. przekazuje Sądowi
Okręgowemu w Sosnowcu do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

Małgorzata Bednarek

Ryszard Witkowski

Stanisław Stankiewicz

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Sosnowcu w wyroku z 11 grudnia 2023 r. sygn. akt III K 84/23, uznał G. R. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i na mocy art. 278 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. skazał go na karę 2 lat pozbawienia wolności, a w odniesieniu do dwóch spośród nich, że stanowią one wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. i na mocy art. 119 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. wymierzył mu karę 30 dni aresztu. Ponadto na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek kompensacyjny i zobowiązał go do zapłaty kwoty 12 028 zł na rzecz S. Sp. z o.o.

Od powyższego wyroku apelację złożył obrońca oskarżonego zarzucając w niej rażącą niewspółmierność i surowość kary oraz niezasadne orzeczenie środka kompensacyjnego i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy w Sosnowcu w wyroku z 28 maja 2024 r. uchylił zaskarżone orzeczenie i umorzył postępowanie na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.

Od powyższego rozstrzygnięcia kasację wniósł Prokurator Rejonowy Sosnowiec-Południe w Sosnowcu, który zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów postępowania, a to art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 14 § 1 k.p.k., polegające na bezpodstawnym przyjęciu, że sąd I instancji nie dysponował skargą uprawnionego oskarżyciela, co skutkowało niezasadnym umorzeniem postępowania karnego wobec G. R. , w zakresie zarzuconych mu czynów.

Stawiając powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazane sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Sosnowcu w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 331 § 1 k.p.k. w ciągu 14 dni od daty zamknięcia śledztwa albo od otrzymania aktu oskarżenia sporządzonego przez Policję w dochodzeniu prokurator sporządza akt oskarżenia lub zatwierdza akt oskarżenia sporządzony przez Policję w dochodzeniu i wnosi go do sądu albo sam wydaje postanowienie o umorzeniu, o zawieszeniu albo o uzupełnieniu śledztwa lub dochodzenia. Przepis ten nie wymaga szczególnej formy zatwierdzenia przez prokuratora aktu oskarżenia sporządzonego przez Policję. Kwestia ta była już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który sformułował tezę, z której wynika, że akt oskarżenia sporządzony przez prowadzącego postępowanie przygotowawcze wymaga jedynie pisemnego zatwierdzenia prokuratora, lecz nie przewiduje szczególnej formy takiego zatwierdzenia (*zob. wyrok Sądu Najwyższego z 17 października 2024 sygn. akt I KK 60/24 i powołane tam orzecznictwo*). Zdaniem Sądu Najwyższego „wystarczy, gdy akt oskarżenia sporządzony przez prowadzącego śledztwo lub dochodzenie zostanie przesłany do sądu przez prokuratora przy piśmie przewodnim podpisanym przez prokuratora, albowiem z faktu takiego przesłania aktu oskarżenia wynika, że prokurator z jego treścią się zapoznał i akt ten zaakceptował. Podzielając tę argumentację na gruncie obowiązującego prawa, a to wspomnianego art. 331 § 1 k.p.k. i przechodząc na grunt rozpoznawanej sprawy, stwierdzić należy, że w sprawie G. R. , Policja, zgodnie z wymogami określonymi w art. 334 § 1 pkt 2 k.p.k., przesłała akta prokuratorowi wraz ze sporządzonym przez funkcjonariusza Policji, prowadzącego postępowanie przygotowawcze, aktem oskarżenia w odpowiedniej ilości egzemplarzy. Następnie akta sprawy wraz z aktem oskarżenia zostały przesłane do Sądu Rejonowego w Sosnowcu przy piśmie przewodnim podpisanym w dniu 13 lutego 2023 r. przez Prokuratora Rejonowego co – jak słusznie zauważył skarżący – wyraźnie wskazuje na wolę prokuratora do zatwierdzenia i wniesienia aktu oskarżenia sporządzonego przez właściwy organ Policji. W piśmie tym wyraźnie wskazano jednostkę Prokuratury, sygnaturę przekazanych akt, dane oskarżonego, kwalifikację prawną czynu i rodzaj wnoszonej skargi, inicjującej etap jurysdykcyjny. Do stron postępowania skierowano wówczas zawiadomienia o wniesieniu aktu oskarżenia. Już z tej tylko okoliczności nie sposób przyjąć, że doszło do sytuacji, w której akt oskarżenia wniósł nieuprawniony podmiot. Co więcej, wszelkie pozostałe okoliczności świadczą o tym, że skarga pochodzi od

uprawnionego oskarżyciela. Akt oskarżenia opatrzony został pieczęcią nagłówkową Prokuratury Rejonowe Sosnowiec-Południe w Sosnowcu. W formule końcowej wskazano sygnaturę sprawy i nazwisko prokuratora nadzorującego dochodzenie. Akt oskarżenia został skierowany do Sądu z Prokuratury, a nie z Komisariatu Policji, którego funkcjonariusze prowadzili czynności w sprawie. Prokurator podpisał również załączoną do aktu oskarżenia listę osób podlegających wezwaniu na rozprawę główną. Dnia 13 lutego 2023 r. Prokurator Rejonowy Sosnowiec-Południe w Sosnowcu skierował również do Dyrektora Aresztu Śledczego w Sosnowcu powiadomienie o przekazaniu tymczasowo aresztowanego podejrzanego do dyspozycji Sądu Rejonowego w Sosnowcu z powodu wniesienia aktu oskarżenia. Sąd dyspozycji tej nie zakwestionował.

Przypomnieć i podkreślić na końcu należy, iż Sąd Najwyższy w wyroku z 23 lipca 2015 r. sygn. akt II KK 185/15 (*LEX nr 3529597*), stanowczo stwierdził, iż odróżnić należy sytuację, w której dochodzi do rzeczywistego braku skargi uprawnionego oskarżyciela, na przykład gdy skargę składa osoba nieuprawniona - pokrzywdzony w sprawie ściganej z oskarżenia prywatnego lub prokurator złożony z urzędu albo gdy przedmiotem rozpoznania przez sąd jest czyn, który nie został objęty zarzutem aktu oskarżenia, od sytuacji, w której akt oskarżenia obarczony jest wadami o charakterze formalnym, a uprawniony oskarżyciel wyraża wolę ścigania. Zdaniem Sądu Najwyższego decydujący dla właściwej oceny prawnej sytuacji był całokształt przesłanek wskazujących na to, od kogo w istocie pochodził wniesiony akt oskarżenia, a nie jedynie sama kwestia złożenia na nim podpisu przez oskarżyciela. Wskazał więc na takie okoliczności jak to, że uprawniony przedstawiciel prokuratury złożył swój podpis na załączniku do aktu oskarżenia oraz to, że prokuratura zawiadamiana była o toczącym się postępowaniu i otrzymała odpis zapadłego wyroku (*zob. też wyrok Sądu Najwyższego z 17 października 2024 r. sygn. akt I KK 60/24*). Sąd Najwyższy w niniejszym składzie pogląd ten w pełni podziela.

W świetle powyższego stwierdzić zatem należy, że Sąd Okręgowy w Sosnowcu błędnie przyjął, iż w niniejszej sprawie doszło do zaistnienia ujemnej przesłanki procesowej określonej w art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., gdyż wymóg określony w art. 331 § 1 k.p.k., a dotyczący zatwierdzenia aktu oskarżenia przez prokuratora

został spełniony. Z tych też powodów uchylenie zaskarżonego wyroku było konieczne, a co za tym idzie przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Jeleniej Górze do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym za uzasadnione.

Sąd, któremu sprawa została przekazana, winien wziąć pod rozwagę naprowadzone wyżej okoliczności i rozpoznać sprawę w ramach wniesionych przez oskarżonych apelacji.

W związku z powyższym Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

[J.J.]

[a.ł.]

Małgorzata Bednarek

Ryszard Witkowski

Stanisław Stankiewicz